

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Hoc paſſionum dominium, estne aliqua specialis virtus, vel qualitas, aut habitus distinctus ab aliis virtutibus, & quid tandem est? Cap. XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

nire, abneget semetipsum, & tollat crucem suā quotidie, & sequatur me; Non consilij, inquit, sunt verba hæc, sed præcepti. Omnes enim tenentur velle venire post Christum, semetipsos abnegare, crucem suam tollere, ita Christum sequi: In quantum autem hæc non facimus, peccamus.

Quid autem sit hæc abnegatio, docent Sati-
cti. In primis S. Basil. hæc Christi Domini verba ponderans, ait: No: præceptum hoc ad plura arbitramur pertinere, quorum necessaria abnegatio sit. Nā & diabolo renunciamus imprimis, itemque affectionibus carnis, qui abdicavimus occulta dedecoris &c. Et quod hic omnibus magis necessarium est, quilibet sibi-
met ipsi renunciat, qui exiit veterem hominem cum actibus suis, scilicet peccatis.

Et S. Hieronymus eadem Christi verba explicans, ait: Qui impudicus fuit, versus ad Castitatem, temperantiā luxuriam negat: iniquus, si sequatur iustitiam, negat iniquitatem. In omni conuersatione, opere, cogitatione, sermone, negemus nosmetipsos, quod ante sumus. & constitemur eos, qui in Christo renati sumus. Ad hæc autem obligamur Dei præceptis.

S. Gregorius similia verbis S. Hieronymi dixit, & addidit: Tunc nos ipsos abnegamus, cum vitam (scilicet peccata) quod per vetustatem fuimus, & ad hoc nitimur, ad quod per novitatem vocamur. Pensemus, quomodo Paulus se abnegauerat, qui dicebat: Vivo autem iam non ego. Extinctus quippe erat seivus ille persecutor, & vivere cœperat pius predicator. Si enim ipse esset, pius profectò non esset &c. ac si aperte dicat: Ego quidem à me ipso extinctus sum, quia carnaliter non vivo. At qui præcepto Divino adigimur, ne carnaliter vivamus, ne Christum persequamur. Diversa ergo res est, abnegatio nostri à dominio passionum, quod assequi consilium est, non præceptum, si dominium passionum in totā suā latitudine sumamus. Quanquam aliqua abnegatio nostri, quæ sit per tria vota religiosa, necessaria est, non per modum præcepti, sed tanquam consilium, vti benè explicat S. Thomas loco supra citato.

CAPVT VIGESIMVM TERTIVM.

Hoc passionum dominium estne aliqua specialis virtus, vel qualitas, aut habitus distinctus ab aliis virtutibus, & quid tandem est?

188. **R**espondeo, dominium passionum non esse aliquam specialem virtutem, aut habitum, vel qualitatem essentialiter diversam ab aliis virtutibus, sed esse veluti proprietatem quandam, seu perfectionem ex omnibus virtutibus tam acquisitis, quam infusis ortam, & animæ inditam ac potentis eius, ex possessione extimarum virtutum eis inhaerentium. Cum enim quælibet virtus perficiat potentiam, cui inhaeret, & inclinet ad actus suos proprios, &

armet contra actus contrarios, idè quælibet virtus, præsertim moralis, confert potentia, cui inhaeret, robur aliquod contra passiones contrarias. Quocirca quando omnes virtutes, præsertim acquisitæ per proprios, & similes, ac vniucos actus, crescent in magnâ copâ, & (vt ita dicam) quantitate, hoc est, quando perveniunt beneficio diuinæ gratiæ, & cooperatione liberi arbitrij, à gratiâ excitati, & adiuti, ad altos gradus suos, tunc acquirit homo robur quoddam, & dominium in passionum motus contrarios rectæ rationi, & virtuti secundum rectam rationem semper operanti.

Quia verò virtutes infusæ, habent altiorem finem, quam virtutes morales acquisitæ, idè accedente veluti imperio virtutum infusarum, præsertim Charitatis, corroborantur, & eleuantur ad altiorem finem actus virtutum moralium resistentes passionibus, easque domantes, vt fortius resistent ac doment passiones, & subiiciant rationi, ac voluntati Dei, & supernaturali ordini, ac luminis gratiæ, ad quem homo per virtutes infusas dirigitur, sicut per morales dirigitur ad finem inferiorem, rectæ rationis, & luminis naturalis. Atque ita dominium passionum, est quoddam veluti aggregatum robur hominis, ex multis particularibus virtutibus, quarum singulæ partiale robur dant homini, ad subdendas rectæ rationi, & Deo, omnes rebelles passiones, eo modo, quo omnes virtutes conferunt homini amorem boni, & odium mali, plus, vel minus, prout sunt magnæ, vel parvæ virtutes, seu maiorem inclinationem acquisitam ad bonum, & maiorem avertionem à peccato.

CAPVT VIGESIMVM QVARTVM.

An non melius esset carere passionum dominio, vt in nobis remanente difficultate in benè operando, remaneat occasio meriti, quod crescit, dum superatur difficultas, & opus difficile perficitur. Vnde S. Augustinus videtur abrogare Beatis in calo virtutes morales, quia ibi nullam sentiunt in operando difficultatem?

190. **R**espondeo non esse melius carere dominio passionum, etsi per illud tollatur, vel saltem minuatur difficultas, quam sentimus in operando, dum habemus indomitas passiones. Duplex enim est difficultas in operando, vt observavit S. Thomas: Vna ex magnitudine operis, & sic magnitudo laboris (in operando) pertinet ad augmentum meriti: Altera est ex defectu operantis, (quam pariunt indomitæ passiones in operante) & talis labor diminuit meritum: & à charitate tollitur, quæ feruentius operatur dum sunt passiones edo-